

Telefon-szám: 52.

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Telefon-szám: 52.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetésnyilvántartás és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitors térfogata 15 fillér. Többeszi hirdetésnél árkedezmény. Nyilvántartás sora 50 fillér.

Felülfizetések és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Választások előtt.

Csak röviden kívánunk e kérdéssel foglalkozni, mert hiszen a felgyújtott szenvedélyeket úgy sem lennének képesek eloltani. Erkölcsi kötelességünk — és az az irány, a melyet minden időben követtünk, a békeesség irányba parancsolja azonban, hogy kérvényeinket e fontos pillanatokban most is telemeljük. Bár tudjuk, hogy kevesen lesznek azok, kik meghallgatják, de mégis szólunk a vármegye minden elvű, rangú és rendű választó polgáraihoz.

Már csak kétszer 24 óra és még valami csekély idő, mely egyeseknek talán az örökkévalóság, — hogy a különféle pártok hadoszlopai a szavazó urna előtt megütözköznék; összemérik feyvereiket a czeleből, hogy eldöntsék, vajjon kikkel képviseltessek magukat a jövő országgyűlésen; vajjon kilégyen az a választott férfiú, ki a Gömör- és Kishontmegyei választókerületek óhajainak és érdekeinek szószólója legyen az újból megnyitandó országgyűlésen.

1867. óta talán soha sem volt e kérdés oly fontos, mint ma, mert a lepergett 10 évi politikai élet szinképe azt mutatja, hogy azok a különféle árnyalatok, melyeket gyors egymásutánban huztak az uralmon lévő pártok mesterei hazánk politikai vásznára, — gyorsan homályosultak el és helytelenül kevert színvegyülékkel mázoltattak be: — a kép ma tehát szintelen, szürke, melyből egy határozott szín nem tud kiemelkedni és ha az ismét esata sorba állított mesterek esetjeit, a már kibontott zászlókat meggondolatlan vak szenvedéllyel kézből-kézbe ragadjuk, a kép soha sem lesz kijavítható, szürke marad továbbra is, sőt az idő hatása alatt teljesen meg fog fakulni.

Komoly, higgadt irány és őszinte meggyőződés legyen tehát az, mely elhatározásunkban és szavazatunk leadásában vezéreljen. Az bizonyos, hogy a harcából egynek győztesen kell kikerülni, az előtt azután hajtsuk meg zászlónkat, legyen béke és nyugalom.

Mindenkinek tiszteljük a meggyőződését, és a harcot addig indokoltnak is találjuk, míg az

ellenfelek tisztességes és megengedett feyverekkel harcognak; — de ha azt félre teszik és oly feyvert ragadnak, melyet az alkotmány biztosítékát képező törvények tiltanak, akkor a harczó félnek eljárását, bármennyire is igaza legyen, nem lehet helyeselni.

Van ugyan egy mentő körülmény, hogy a magyar ember lobbanékony, szenvedélyes és az utolsó esépp védi a magát; — de gavalér és nem bosszuálló s ez a legszebb vonása.

Vármegyénk ebben is, egy választási esetet kivéve, melyre már a múlt a feledés fátyolát borította, mindig megtartotta a komoly irányt és távol tartotta a nagyobb veszedelmet.

Abban a reményben tehát, hogy az ütközet most is nemesen lesz megvíva és utána az ellenfelek béke-jobbót nyújtanak, kívánjuk, hogy legyen béke és nyugalom!

Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmánya Lukács Géza alispán elnöke alatt tolyó hó 27-én ülést tartott. Az ülés tárgya volt, hogy a kövü választókerületben Mihalik Pál az egyik helyettes elnök; a rozsnyói választókerületben pedig az egyik helyettes jegyző: Dr. Hajcsy Sándor lemondtak tisztokról. A központi választmány Mihalik helyére Halász János ratkói ág. ev. lelkeszt; dr. Hajcsy helyére pedig Hallgas Kálmán rozsnyói városi tanácsost választotta meg. E helyen közöljük, hogy az alispán kérelmére katonai rendeltetett Rimaszombatba 100 legény, Rimaszecsbe 300 legény, Rozsnyóra 200 legény, Pelsőczre 50 legény, Kövibe 100 legény, Jolsvára 200 legény, Murányba 50 legény, Nagyrőczére pedig 30 legény és még tekintélyes számú csendőrség is.

A választókerületek mai képe.

A rimaszombati kerületben egyedüli jelölt Farkas Zoltán nemzeti munkapárti programmal.

A rimaszécsi kerületben Hámos Antal ellen Ligárt János lépett fel Kossuthpárti programmal, de Hámos győzelmé bizonyos.

A putnoki kerületben egyedüli jelölt Putnok Mór Kossuthpárti programmal.

A rozsnyói kerületben gróf Andrássy Géza pártokivüli ellen Kiss Károly rozsnyói birtokos lépett fel Justpárti programmal; gróf Andrássy győzelmé azonban nagy többséggel egészen bizonyos.

A kövü kerületben Szentiványi Árpád Kossuth-

uraktól egyebet nem kaptunk, sőt az előfizetési díjakkal is hátralékban maradtak. (Ez képviselői privilégium.) Egyedül a munka volt az, melynek gyümölcsét élvezhettük, tehát így lettünk mi munkapártiak s ettől várunk sokat, — ha ugyan hosszú életűek lesznek.

En tehát már a választás előtt három nappal előbb e helyen leszavazok, mert az a törvénybe nem ütközik s csak azért, hogy szavazati jogomat gyakorolhasam; mert nálunk egyhangú választás lesz, szavazásra tehát nem fog a sor kerülni és ezzel fogom Miklós bátyámat megboszolni, kinek nem lesz módjában szavazni, jogaikat gyakorolni, az áldomást azonban neki hagyom.

De vajjon miképen fog vármegyénk azon kerületeiben történni, hol ellenjelöltek vannak és ugyancsak hirdetik a mesés ígéretek, osztogatják a kortestollakat és a függönynek igen alkalmas zászlókat.

En ezt is előre megjósolhatnám. A napokban egy pár jó módu barkó ember pusztá kalappal ögyelgett Batyi utcáim, s midőn megkérdeztem őket csupa kíváncsiságból, hogy kit vagy mit keresnek, erre azt választották egygyű őszinteséggel: — A koresmát uram, mert früstökölmi akarunk, aztán pedig a törvényt, mert oda vagyunk idézve, ha nem hiszi ihon a hosszú levél is.

Végig mutattam a jánosai utcán: — nézzék barátaim itt minden második ház koresma, tehát behunyott szemmel is oda nyithatnak be.

— Nem addig van az uram, az áldóját! Szólt közbe az egyik.

— Mostan kortes világot élünk, hát mi azt a koresmát keressük, a hol a követ ur itat, mert nálunk most ugy van a tempó, hogy a felsőkoresmában a kormánybárt adja a früstököt, estefelé pedig az alsó koresmába ballagunk le, hol a 48-asok isznak.

— Barátaim, nálunk ez nem így van, mert nálunk csak egy követjelölt van, de ha több lenne, akkor sem ihatnának kendtek nálunk, mert nem ide voksolnak.

Az egyik atyafi, kiből kinéztem, hogy jó pálinkamolnár lenne, azt válaszolta vissza: E mán nem akku-

párti ellen dr. Varságh Zoltán bontott zászlót Justprogrammal, de csekély kilátással.

A jolsvai kerületben Kubinyi Géza nemzeti munkapárti ellen dr. Maléter István Justpárti programmal lépett fel nagy erővel az utolsó napokban, de Kubinyi győzelmé is bizonyos, mert a Garamvölgy rendületlenül áll mellette.

A vármegyei központi választmány határozata szerint:

Rimaszombatban választási elnök: Medveczky Sándor kir. közejegyző; helyettes elnök: Knöpfler Károly nagybirtokos.

Rimaszecsben elnök: Dr. Fernet Gyula vm. főjegyző; helyettes elnök Horváth József.

Putnokon elnök: Tornallyay Zoltán földbirtokos; helyettes elnök: Hönsch Ede bányatanácsos.

Rozsnyón elnök: Sulyovszky István kir. tanácsos jóságkormányzó; helyettes elnök: Dr. Langhoffer László dobsinai v. polgármester.

Köviben elnök Dapsy Béla földbirtokos; helyettes elnök: Klekner László bányafőnök.

Jolsván elnök: Dr. Mihalik Dezső nagyrőczei városi polgármester; helyettes elnök: Schröder Gyula vasgyári igazgató.

Orvosok és gyógyszerészek gyűlése.

Vármegyénk messze földön híres kis gyógyfürdőjében: Csizben tartották f. hó 25-ikén a gömörmegyei orvosok és gyógyszerészek évi rendes közgyűlésüket. A múlt őszszel Tornalján tartott közgyűlés alkalmával ugyanis Pászár Andor, dr. Pászár László és dr. Kallós Jenő orvosok az igazgatóság nevében meghívták az orvosvívéséget és orvosgyógyszerész egyesületet, melynek tagjait Glós Arthur igazgató, az orvosokkal együtt, továbbá Horváth József és Erdődy Nándor titkár kitüntető figyelemmel, igazi magyaros vendégszeretettel fogadták és melegen üdvözölték összejövételük alkalmából.

A közgyűlésen dr. Löcherer Tamás elnök és dr. Meskó Miklós alelnök nem jelenhettek meg, s így a gyűlést dr. Pösch Dezső alelnök vezette. Ott voltak dr. Borszék Armin (Feled), dr. Fodor Béla (Rimaszombat), dr. Gaál Gusztáv (Tornalja), dr. Gálffy József (Ratkó), dr. Gescheit József (Pelsőcz), dr. Hajdu Miksa (Putnok), dr. Hajcsy Sándor (Rozsnyó), dr. Heinrich Béla (Rimaszombat), dr. Hensch Géza (Jolsva), dr. Kármán Aladár (Rimaszombat), dr. Kengyel János (Csetnek), dr. Kallós Jenő (Csiz), dr. Lichtschein Adolf (Rimaszombat), Pászár Andor, dr. Pászár László (Csiz), dr. Sigmund József (Rimaszombat), Szederkényi Mihály (Ajnácskő), Schwarcz Armin (Putnok), dr. Sailer Károly (Likér), dr. Weisz Géza, dr. Zehery István (Rimaszombat) orvosok. Dedinszky Gyula (Nagyrőcze), Gedeon László (Tornalja), Fekete Nándor

rátus dolog, hogy itten csak egy követ van, mert egyéb nem lehet választányi.

— No de hát, ha két jelölt lenne, melyikre voksolnának kendtek, a kormánypártira vagy a 48-as-ra-e?

— Öszténg azt még otthon sem tudják, de mé mi magunk se vagyunk abban egészen megbizonyosodva, majd arra vorszolunk, ki jót akar.

— Hát ki akar jót?

— Hát a ki többet fizet! Rövid őszinte válasz, de velős.

Felháborodva fordultam sarkon s hagytam ott e jeles szavazó polgárokat, kik a titkos választói jog ellen is csak azért tiltakoznak, mert akkor hiába való lenne az itatás.

Es ennek a népnek beszéljen az ember nyugodt politikai helyzet teremtéséről, avagy egészséges közgazdasági politika létesítéséről? Istene a pálinka és temploma a koresma, hol az uzorás árendás a papja. Az szolgáltatja ki neki a kezszereket kehely helyett a porciósban és gyilkoló alkoholban.

Ezek után bármennyire is irányítsa gondolkozásunkat a humanismus és az emberi jogok kiterjesztése és egyenlősítése, népünknek nem több jogot kellenek adni, de a még meglévőt is redukálni.

Node hát az idők kerekét megállítani nem lehet, s azon az eszmék buknak lefelé, akár csak a felülesapó vízi-malom kerekén a roharó csermely vize, mely míg a kerek fölé ér, addig kristálytisza, azután pedig, midőn a kerek alá hullott le, az ott kavargó örvényben már zavarossá és piszkossá lesz.

Ehez tudnám hasonlítani a mostani hódító eszme irányát, melyet csak akkor lennének képes lelküismeretem szerint elfogadni, ha már a nép erre kelleg előkészítve és megéredve lenne.

Nem akarom azonban e kritikát kizárólag a barkók felett gyakorolni, kikről még egy elmés históriát mondok el, mely általánosan hangoztatott butaságukat czáfolja meg. Ugyanis az egyik megyebeli nemzeti mun-

TÁRCZA.

Korteszvilág.

Ira: Aliquis.

En is ugy vagyok, mikor e sorokat kezdem, mint az a falu, a melyik az utolsó pillanatig nincs tisztában azzal, hogy kire szavazzon. Csak azután, mikor a választás előestéjén berukkol az élelmesebb és tegyük hozzá még banknótával jobban ellátott pártiroda kortese s kiadja a jelszót: pakolni! Akkor azután árendás ur, ki ugy várja a napokat és pillanatok mint a Messiást, már kiállva a koresma ajtajában fogadja a tekintetes, nagyságos és nemzetes kortes urat és rögtön informálja a talu helyzetéről.

En is várakozó állást foglaltam tehát el ez ideig, s addig egy betűt sem voltam hajlandó papírra tenni, míg lapunk tisztos öreg kiadója meg nem szoritott, hogy jó lesz már irni valamit e fontos eseményekről is, mert az utolsó napok is ugy fognak fejünk felett elrepülni, hogy olvasó közönségünk alig fog hallani valamit a telleges nép mozgalmáról és gondolkozásáról.

A népnek alkotmányos joga szavazatát szabadon leadni, a legkiválóbb polgári jogokat gyakorolni; kötelessége pedig, mit a jelölt ur ir elő és tárczája enged, reá voksolni.

Nekem is jogom és kötelességem is, mint a „Gömör-Kishont” egyik szellemi polgári munkásának e lapba irni és kötelességemet csak addig halogathattam, míg a jó mameluk Rábely Miklós bácsi reám nem mordult: hogy most már csakugyan irni is kellene valamit. Szívesen tettem tehát, ha muszáj, mert mi mindenben, ugy az elvekben is egyet értünk. O régi „mameluk” én pedig új „mungó” vagyok.

Próbáltunk már minden pártion lenni, ugy a hogy a szél fujt és a jelöltből kinéztünk valamit, de arra az eredményre jutottunk: hogy a pusztá ígéretnél a jelölt

(Putnok), *Nigrinyi Zoltán* (Csiz), gyógyszerészek. Elmaradásukat kimentették: dr. Goldblatt, dr. Linberger, dr. Schvirian és dr. Szabó orvosok, továbbá Palm Nándor, Kertész Lajos, Járdánházy Dénes, Thomka László és Pösch Aladár.

Az elnök dr. Pösch Dezső meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, őszinte sajnálatát fejezi ki, hogy dr. Löcherer Tamás elnököt nélkülözni kell a közgyűlésen.

Dr. Kármán titkár felolvasta az elnök részletes, hosszú jelentését a lefolyt három évi ciklus nevezetesebb mozzanatairól. A községi és körorvosok fizetésének rendezése, az új közegészségi törvény, a munkásbiztosító pénztári orvosok ügye, orvostársadalmi, gyógyszerészeti ügyek voltak fontosabb tárgyai a ciklusnak. A személyi ügyeknél dr. Lichtschein Adolf 40 éves, dr. Szabó Károly, dr. Zehery István és Geduly Géza 25 éves jubileuma alkalmából való üdvözléséről emlékezett meg a jelentés. Elköltöztek: Huszár Antal, Wirtzfeld Béla, Horásek József, Úrszinyi Gyula, Glatter Béla és Lusztig Sándor orvosok. Új tagok lettek: Lányi Tivadar, Linberger Albert, Gálty József, Hajdu Miksa, Weisz Géza, Heinrich Béla orvosok. Gedeon László, Nigrinyi Zoltán, Deutsch Barna gyógyszerészek. A szövetség tagjainak száma: 45, az orvosgyógyászati bizottság tagjai: 72. Elhunytak: Danis János és Maurer Arthur orvosok. Felolvasásokat és előadásokat tartottak: dr. *Adriányi János*, dr. *Gaál Gusztáv*, dr. *Kármán Aladár*, dr. *Löcherer Tamás*, dr. *Meskö Miklós*, *Pösch Aladár*, dr. *Sigmund József*, dr. *Úrszinyi Gyula* és dr. *Zehery István*. A jelentés végén maga és tisztársai nevében megköszöni a bizalmat, s kéri, hogy őt mentse fel a jövőben a vezetés nehéz és társasító munkája alól.

A közgyűlés a jelentés évkönyvbe vételét határozta el s aztán tudomásul vette dr. Szabó Károly szövetségi és Pösch Aladár egyesületi pénztárnok jelentését.

A munkásbiztosító pénztári orvosok ügyében dr. Kármán Aladár és dr. Hajjesy Sándor főorvosok tettek előterjesztést Referáltak a Budapesten megtartott főorvosi értekezletről, melyen a szolgálati, fegyelmi és illetmény szabályzat tervezetével foglalkoztak, s főbb vonásaiban az irányadó elveket megállapították. Ezen elvek figyelembevételével új tervezet készül, mely a kerületi pénztárakhoz, esetleg a fiók-szövetségekhez újabb megbeszélés céljából meg fog küldetni. Mindketten rámutattak arra, hogy a pénztári orvosok részére jelentékenyen kedvezőbb helyzetet teremt a végleges rendezés, mert fix fizetés mellett állandó, véglegesített, nyugdíj-képes tisztviselőként alkalmaztatik a pénztári orvos; s a fegyelmi ügyekre nézve is figyelembe veszi az orvosok kívánságát az országos pénztár és a munkásbiztosító hivatal, mely az orvosokkal való barátságos, békés egyetértést, az intézmény nemes céljait készséggel munkáló orvosi kart kíván.

A közgyűlés az előterjesztéseket helyesléssel vette tudomásul, kimondta, hogy ez ügyben tárgyalni most nem kíván, s az újabb tervezettel — amennyiben az orvosokra nézve esetleg sérelmes intézkedést tartalmazna — érdemileg foglalkozni fog.

A központ és a borsodi fiók-szövetség ez ügyvel kapcsolatos megkeresésére kimondta a közgyűlés dr. Gaál Gusztáv indítványára, hogy a pénztári orvosoknak a szövetség keretén kívül való egyesülését fölöslegesnek és károsnak tartja, s abba szövetségi tagnak belépnie nem szabad. — Egyébként a már kiküldött pénztári orvosi bizottság permanenciában marad.

Az állami gyermekmenhelyi telepörvosok díjazásának emelésére vonatkozó titkár előterjesztést tudomásul vette a közgyűlés s elhatározta, hogy a telepörvosok helyzetjavítására megindult mozgalomhoz készséggel hozzájárul, a konkrét javaslattal jövő közgyűlés foglalkozni fog.

Az orvosok gyermekei internátusának ügyében kimondta a közgyűlés, hogy minden tag évenként — öt éven át — 5 koronát tartozik a rendes évi 8 korona tagsági díjon felül befizetni.

Ezután következett a titkos szavazással megejtett 3 évre szóló tisztújítás. Elnökké egyhangulag: 20 szavazattal: dr. *Löcherer Tamás* választott. Alelnökké: dr. *Meskö Miklós* és dr. *Pösch Dezső*, jegyzökké: dr.

kapárti jelölt, midőn a kerület székhelyén programbeszédjét tartotta, hangoztatta azt is, hogy ő elveiben különösen Tiszát követi. A hegy megegyi barkóság két községének jelen volt választói sűrűn „éljenez”-tek és „ugyanaz”-tak, a kiosztott zászlókat pedig magasan lobogtatva vitték hazatérni. Midőn azonban a Rimához értek, a zászlókat bedobálták ezekkel a kísérő szavakkal: „Ha Tiszát követed, hát erjedj a Tiszába.” Példa az arra, hogy van természetes eszköz, de e fölé emelkedik az iszákosság, az az erkölcsi rossz, mely elvökben megintatja és tetteikben megbénítja.

Reá térek a palócokra és a más fajból szakadó megyebeli választókra is.

Az egyik kerületben, hol magyarok és tótok vegyesen laknak, az utóbbi napokig semmitéle mozgalom nem volt észlelhető. Eszébe jutott azonban egy messze idegenből jövő ügyes és szerszavas fiatalembernek, hogy megtakarított pár ezer koronáját nem kártyázza el, hanem leadja a kerületben és a jövőre nézve hírnévre tesz szert. Elve jogot és mentül több jogot és igazságot a népnek. Szerencsét próbált tehát „Just” programmal az egyik kerületben és mivel hívei csak csekély számban akadtak, előállított két fiakkert, maga mellé vett egy pár ügyes embert és átlépte a balogvölgyi vízvázalást s fellépett abban a kerületben, hol ősidőktől egy kipróbált megyebeli vezérférfi és országos hírű politikus képviseli a kerületet s ki még hozzá Kossuth-párti is. Megtartotta a programbeszédét, a párt elnökének latin hangzású nevét letordította magyarra, kiosztotta a zászlókat és vörös tollakat, elengedte az adót, megígérte a vasutat, a járási bírósgát, az adóhivatalt és még talán minden választó részére egy toronyórát is s ezzel egy-két napra megcsinálta legalább látszólag a többséget, mert két-három napig az ő jelvényét lengette a szél. A mikor pedig itten járó egyik emberét megkérdezte, hogy miért bontott zászlót az ismeretlen mellett, azt válaszolta: „Nem úgy lesz még az kérem alásan. Választásig fordul még a falu háromszor is, de ő kelmére úgy sem szavaznánk, mert meghibbant eszű ember, mivel

Gaál Gusztáv és dr. *Kármán Aladár*, pénztárnokká: dr. *Szabó Károly*. Választmányi tagok lettek: dr. *Fodor Béla*, dr. *Hajjesy Sándor*, dr. *Kengyel János*, dr. *Lichtschein Adolf*, *Pazár Andor* dr. *Sailer Károly*, dr. *Sigmund József*, dr. *Schvirian János* és dr. *Zehery István*. Az orvosgyógyászati elnöke: dr. *Löcherer Tamás*, titkárai: dr. *Hajjesy Sándor* és *Kármán Aladár*, pénztárnok: *Pösch Aladár*. Elnök a tisztikart meleg hangon üdvözli, határozatilag kimondja, hogy dr. Löcherer elnökkel, ki a szövetség és egyesület elnöki székében nagy érdemeket szerzett, megválasztását jegyzőkönyvi kivonaton közli a közgyűlés, őt szeretettel üdvözli és kéri az ügyek további vezetésére.

Még dr. Gaál Gusztáv indítványára elhatározták, hogy a tápszerekre, járványokra és a városok közegészségügyére vonatkozó 3 új törvényjavaslat tárgyalására bizottságot küldenek ki és pedig dr. Meskö Miklós elnök-lésével, dr. Adriányi, dr. Hensch, dr. Zehery, dr. Gaál, dr. Hajjesy és dr. Hruska tagokat.

Még dr. Löcherer Tamás és dr. Sigmund József szakelőadói jelentettek be, melyek a dr. Hensch Géza meghívása folytán ősszel — szeptember végén Jolsván tartandó vándorgyűlésen fognak felolvasatni. *Pazár Andor* eszti orvos egy érdekes sebészeti esetet mutatott be, mely után a közgyűlés az elnök zajos éltetésével véget ért.

A felhívásnál jöttek aztán össze a megjelentek, kiket a fűdő-részvénytársaság nevében szívélyes hangon köszöntött *Horváth József*, mire dr. Pösch Dezső a fűdő-vezetőségének és az orvosoknak köszönetet mondott az egybegyűlt orvosok és gyógyszerészek nevében a jelentékeny gyógyhatásában a continensen páratlan Csizfűdő telvirágzására és vezetőinek jóllétére emelte poharát. *Fekete Nándor* az orvosok és gyógyszerészek együtt-érzésére és barátságára mondott egy tetszéssel fogadott pohárköszöntőt. — Az esti vonatokkal a legkellemesebb emlékekkel távoztak a vendégek a fűdőtelepről.

Református orgona-avatás.

Pár héttel ezelőtt történt, hogy nagy teherkocsik szállítottak kisebb nagyobb csomagokat, ládákat a ref. templom elé. A kiváncsiságonak megmondták az izzadva dolgozó szállítók, hogy ezekben van elhelyezve a ref. templomban felépítendő nagy orgona. Majd a szerelők szép csendesen hozzáfogtak a kicsomagoláshoz s a ki látta, mosolyogva szemlélte a ládákból előbukkanó piciz, nagy különféle alakú és formájú sipooskákat. Egyik csak olyan volt, mint egy gyereksíp, a másik meg odailett volna valamely gyár kürtjének is. Csakhamar megtelt velük az egész templom s az ember hihetetlenül rázta a fejét, hogy ez a sok apró-cseprő dolog valamikor szívét-leket gyönyörködtető módon gyönyörű harmóniában fog zengeni. Pedig most már ott állanak szépen, katonás rendben a hatalmas, művészi ízléssel díszített szekrény (ami egy kis pavilonnak is beillene) belsejében. S a ki hallotta vasárnap megszólalni, lehetetlen, hogy esodálát ne fogta volna el az emberi szellem ekkora tehetségén, mely a holt, élettelen anyagba, e fa és öntömegbe lelket tud beleönteni s megrázza vele az emberi léleknek legmélyebb hurjait is. Igazuk van azoknak, kik az orgonát a hangszerek királynéjának nevezik. A mi az emberi szív oly gyorsan váltakozó érzelmeit: az örömet, tájaldalmat, lemondást, esüggedést, lelkesedést és kitörő örömet a maga lágy, olvadozó, tájaldalmasan panaszos, majd ujjongó, s az egész templomot megreszkettető, télelmesen hangzó akkordjaival annyira hűen tudja kifejezni és kísérni: az méltán megérdemli ezt az elnevezést.

A ref. egyháznak, ez arányaiban és kivitelében egyaránt hatalmas orgonája, e vidék s Felső-Magyarország legnagyobb szerű alkotása. Mint már többször jeleztük, egy áldozatkész, egyházát igazán szerető s azért sok mindenre képes tagjának: Sütő Istvánnak ajándéka.

Bizony nagy dolgokat cselekedett vele az Ur, mikor e nemes tette szánta magát!

E műnek huszonkét fő- és tizenkilenc mellékvaltozata van. Szól benne 174 fásip, 162 horganycip, 1362 ónsip, összesen 1698 sip. A játszóasztal az orgona előtt szabadon áll, két manuál billentyűzettel, celluloiddal bo-

titkos választást akar: már pedig ennek úgy sem vagyunk hívei, mert ha titkos lesz a választás, akkor nem tudja a követ, hogy kit itasson. Önálló bank sem kell nekünk, mert akkor nagy kamatot kellene fizetnünk.”

Egy másik helyen hasonló eset történt. Midőn egy átpártolt atyafit pirongattak, hogy mi cél vezette a hirtelen átpártolásban, azzal védekezett: „Nálunk már az a szokás, hogy két követjelölt legyen, azután a falu felére megy, hogy egy kis áldomás, meg mulatság is legyen, meg azután az árendás ur is arra biztatott bennünket, hogy így cselekedjünk, mert ex-lex volt, azután pedig majd rajta is, meg azután rajtunk is nagyon fogják az adót hajtani, hát legalább így jutunk egy kis pénzhez: a mit befizetünk adóba, adja vissza a kormány ilyenkor.”

Mind oly példák ezek, melyek sötét árnyékot vetnek népünkre és a 10 év óta érvényben lévő új választási törvény tiltja is. De hát a nép erre is megtalálja a feleletet: „A törvény csak egy esztendeig érvényes, ha meg bajba kerfűnk, mindent letagadunk.”

Már csak két nap választ el bennünket a nagy naptól. Folyik is már a választási lakodalom hegyen-völgyön, csak a cigány bandák szomorkodnak, hogy ők többen vannak, mint a követek, és a paraszt ilyenkor még a bandában is nagyon válogat.

A kétes falvakban az árendás úr bemondása alapján már húzogatták is elő az elbujt és elhű, de azért megvehető embereket, a kortesek pedig terelik össze a nyáját, hogy valaki el ne mulassa legszebb polgári jogával élni. A felhő népség is örül már és minden székérre felkapaszkodik egy-kettő, hogy a választás színhelyén a táncban részt vehessen és katonát is láthasson. Hát ha még majdan ők is voksot kapnak, vajjon mi lesz akkor?

Mostan azonban csak ez az elv fog győzni: a szó csak hang, az írás valami, de a pénz a valóság. De emlékül lesz egy pár fejbeverés is és örök harag is, a ségor meg a koma részéről: — de ez is elmaradhatna.

ritva; a félhangok ébentából, a pedálbillentyűzet nagyrészt keményfából. A regiszterek nagyon érdekesek. A régi kihuzós és így a kezelésben nehéz rendszerű regiszterek itt billentyűlapocskák alakjában vannak elhelyezve a billentyűzet felett. A játszóasztal belseje díszfával van borítva, maga az egész orgonaszekrény tiszta, száraz fenyőfa; rajta a szobrászmunkák és díszítések valódi arannyal vannak bevonva.

A mű a légnymatu csőrendszer alapján készült. A játszóasztal és a szelláda között az összeköttetés fém csövek (6 mm. átmérőjű) segítségével történik.

Az egész orgona felállítása és intonálása 4—5 hetet vett igénybe. Az intonálás igen lekiismeretes és mesteri volt: teljes elismerés illeti Lorenz és Cseh hangolót. Az egyház elismerő irattal és külön tiszteletdíjjal is kitüntette őket. A kiküldött műszakértők különösen kiemelték a Salicional, Vox coelestis és Cello változatok szépségét. Általában az egész műnek tökéletes, művészi kivétel, a szolid és — nálunk Magyarországon igazán kívánatos, becsületes munkája Angster József és fia magyar czéget dicséri, kik jó hírnevüket ez orgonával csak erősítették. A felavatáson jelen volt a czég képviselőjében Angster Oszkár, ki kedves és szeretetreméltó modorával és megjelenésével tartós emléket hagyott közöttünk.

Meg kell még említenünk, az orgonának azt az érdekességét, hogy nem emberi erő, hanem villany fűtatja. Egy szellőgép van mellette elhelyezve, mely a szellőadót teljes játszás mellett is állandóan megtöltve tartja. E villany-gép, mely beállításával együtt majdnem 2000 koronába került Samarjay Jánosnak, az egyház áldozatkész és köztisztelőben álló főgondnokának ajándéka, ki a közébéd sikeréhez és hangulatához is a maga ismert gavallériájával tetemesen hozzájárult.

Maga az orgona mű 11400 koronába került, nem véve bele az imént említett villanymotor költségeit.

A református egyház örömmünnepe volt a folyó hó 22-én városunkban megtartott orgona-avatás. És ünnepe a református egyházzal telekezeti különbség nélkül e város minden lakója, szívesen, készséggel.

A templom zsufolóság megtelt előkelő hölgy és úri közönséggel. Az Urasztalára és a szószékre *Samarjay János* az egyházi főgondnok szeretetreméltó, kedves felesége ünnepi mezt varázsolta 10 óra tájban bevonult a lelkész kar: *Csabay Pál* esperes, *Réz László* rezsnyói, *Czinke István* és *Simon Mihály* rimaszombati lelkészek s csakhamar kezdetét vette az ünnepi istentisztelet az áhítatos előének felzundulásával, mely után a fennálló és főének következett. Ezek elhangzása után az orgona előtt elhelyezkedett a vegyes kar, melynek tagjai voltak: *Kohóth Mariska*, *Biszterszky Aranka*, *Lengyel Erzsike*, *Molnár Gizike*, *Eszenyi Ida*, *Kovács Mariska*, *Kriston Mariska*, *Kovács Emma*, *Lukács Margit*, *Máriássy Lili*, *Szakall Eta*, *Czinke Erzsike*, *Rásky Jolánka*, *Szabó Margitka*, *Koncz Erzsike*, *Jakovecz Ilonka*, *Klauzer Anna*, *Káposztás Irma*, *Herman Jolán*, *Tóth János*, *Csorbás János*, *Borsos*, *György*, *Takács László*, *Perecz Samu*, *Kohuth Lajos*, *Perecz Barna* és id. *Balázs József*.

Szűts György kántor szabatosa vezetésével mellett szép harmóniával adták elő *Szűts József* „Karácsonyest” című remek műjátka. A hallgatóság gyönyörködve hallgatta különösen a *Tóth János* és *Perecz Samu* soloresztletét.

A karének után *Csabay Pál* esperes mondotta el a felavató imádságot. A tudós, mély érzésű esperes tartalmas, szépen átgondolt imát moudott, melynek mindjárt elején Isten áldását kérte az áldozatkész férfira: *Sütő Istvánra*, kit még nem nevezett ugyan, de méltatta az ő férfiúi nemes erényeit, majd fohászkozott az Isten áldásáért, hogy abban a gyülekezet, annak próféta, gondnokai és előjárói részesíttessenek. Áldja meg Isten — ugymond — e napot, melyen ünnepi hangulat honol a lelkekben és a szívekben, áldja meg a várost azzal, hogy falain belül a vallási béke honoljon, egymás iránti szeretet, felekezeti türelmesség biztosíttassék, áldja meg a köz- és tanintézeteket, tanítókat és tanítványokat, a koronás királyt, az orgona altatóját. — Imádsága mély hatást tett a jelenvoltakra.

Ekkor *Kovács Dezső* sárospataki tanítóképezdei zenetanár ült az orgonához és azon mesterien, valóságos művészettel játszott több zenei számot: Bach „Fugá”-ját, Mendelssohn sonatát és a nászindulót. Majd a Himnusz játszotta el s ezt a közönség álva énekelte, miközben a végső akkordok elhangzásakor megjelent a szószéken *Réz László* rozsnyói ref. lelkész s egy hatalmas, mélyen átgondolt, szép alkalmi beszédet mondott. „A szóban, dalban, zenében elhangzott imádság után meghatva szól a szépen megékesített templomban, az orgona kedves hangjai által ellágyított szíve örömmel van tele, füleit kellemesen érintik a szép hangok, szeméi könnyel telnek meg, mert hiszen mindnyájunk gondviselő atyjának: Istennek avatják fel mai napon az orgonát a valóságos ihlet segítő társává és pedig a szeretet és világszűts Istenének, nem a bosszuálló Jehovának.” Szép beszéde során foglalkozott a hitből fakadt szeretettel, mely nagy alkotásoknak, hasznos, boldogító intézményeknek a kitorrássá s a templom legnagyobb ékessége, az orgona is a hitből származó szeretet folyamánya. A díszes orgonát a szeretet buzdító eszközévé avatja fel, a református hívekhez, papokhoz, előjárókhoz fordulva üdvözli őket azért, hogy megáldotta az egyházat az Isten áldozatkész férfakkal és nőkkal s kívánja, hogy midőn e művészi csodálatos zeneszerszám hangjai megzendülnek, találjon lelkük igazi örömet és boldogságot. Kéri és inti a híveket, hogy szeressék egymást, legyen összhang a lelkekben s áldás az egyházon.

A beszéd után *Szűts György* kántor, ki nemesak a vegyes kar és egyházi férfikar betanításával fáradozott igen sokat dicséretes, szép eredménnyel, hanem az orgonát is alaposan tanulmányozta, nagy zenei tudással adott elő *Gabrieltől* egy magánénekét megfelelő orgonakísérettel, majd a férfikar, melynek tagjai voltak: *Borsos György*, *Takács László*, *Pecsök János*, *Molnár Bálint*, *Leeső István*, ifj. *Simon János*, *Mikó József*, *Bónizs Bertalan*, *Mészáros Lajos*, *Kovács László*, *Tarjányi Béla*, id. *Simon János*, id. *Balázs József*, *Perecz Barna* és *Delius János* Bozhardtól adott elő szép alkalmi éneket; még a gyülekezet énekelte, mire a nagy közönség szétoszlott.

Délben 1 órakor a Szechenyi-kertben 450 terítékű bankett volt, melynél az asztalón: *Bornemisza* László főispán, *Csabay* Pál esperes, *Réz* László, *Czinke* István, *Szemann* Endre prépost, *Gyürky* Pál ág. ev. főesperes, *Hódossy* Béla, *Kovács* Dezső, *Lukács* Géza alispán, dr. *Kovács* László polgármester, *Molnár* József, dr. *Feress* Samu igazgató. Az első pohárköszöntőt *Lukács* Géza alispán mondta, mely szavakkal emlékeztetve meg a ref. egyház orgonaszórási ünnepélyén megjelent *Csabay* Pál főesperesről, kinek avató imádságát mely áhitattal hallgatták s *Réz* László lelkészről, kinek ünnepi beszéde méltán gyakorolt maradandó behatást a szívekre. Őket éltette szép tóztjában.

Czinke István őszinte hálával emlékszik meg az orgona áldozatkész adományozójáról: *Sütő* Istvánról, továbbá az egyház buzgó, nemeslelkű főgondnokáról: *Samarjay* Jánosról és szeretetreméltó feleségéről, kiknek hosszú életet kíván, működésükre Isten áldását kéri. Dr. *Feress* Samu abból az alapeszméből indulva ki, hogy a tudományok legnagyobb vívmányai mellett is az lesz a legszebb kor, mikor a *testvériség* eszméje fogja uralni a világot, hatásos, szép tóztban a különböző telekezeteket s a jelenlevő *Szemann* Endre prépostot s *Gyürky* Pál főesperest éltette. Dr. *Kovács* László a Sárospatakról megjelent *Hódossy* Bélát és *Kovács* Dezsőt, a jeles zenetanárokat köszöntötte fel. — Még *Molnár* József, *Csabay* Pál és *Réz* László szóltak, telköszöntve a lelkészeket, presbitereket, a vegyes kar szereplőit, azt kívánva, hogy a vallásos érzés maradjon meg és virágozzék a lakosság közt. Nagy zaj volt, úgy, hogy alig lehetett hallani a pohárköszöntőket.

Négy óra után táncmulatság volt, melynek valamin az ebédnek rendezésében *Simon* Mihály, a fiatal új lelkész sokat fáradozott. — A mulatság a késő esti órákban a legjobb hangulatban ért véget.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. *Bornemisza* László főispán f. hó 26—27-én Budapesten időzött hivatalos ügyekben.

Királyi kihallgatáson. Dr. *Harmaczy* Dezső min. osztálytanácsos és dr. *Harmaczy* Loránt min. s. titkár f. hó 23-án a királynál audiencián jelentek meg, s megköszönték kinevezésüket, illetve kitérítésüket.

Udvari ebéd. Ő felsége a budai várban f. hó 23-án szűkkörű udvari ebédet adott, melyen részt vett *Serényi* Béla gróf földművelésügyi és *Hacsi* Samu honvédelmi miniszter is.

Balás püspök haladása. Az egri bíboros érsek udvarából a fővárosi lapok úgy értesülnek, miszerint immár befejezettnek tekinthető, hogy az agg és beteg Samassa bíboros coadjutora (cum iure successione) segédpüspöke Szmeccsányi Lajos nem lehet, miután az ide vonatkozó előterjesztés a római szentszék részéről határozott visszautasításban részesült, mert coadjutornak csak megyés püspök nevezhető ki. Ennek folytán a megyés püspökök között keresett Samassa utódot s azt *Balás* Lajos rozsnói püspök személyében meg is találta. *Balás* püspök e hó elején járt Rómában s onnan visszajövet a király is fogadta kihallgatáson s rövidesen remélhető, hogy a kinevezés megtörténik. *Balás*, mint coadjutor az érseki jüvedelemből 20 ezer koronát kap s ezenfelül egy egri kanonoki stallum jüvedelmét. Az új rozsnói püspök e hír szerint Szmeccsányi Lajos lesz.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy *Fehér* Sámuel m. kir. államvasuti főellenőr, felelő állomástnök a bolgár nemzeti érdemrend koronás lovagkeresztjét elfogadja és viselje.

Új ezredparancsnok. A király a losonci 16-ik tábori tüzérezred parancsnokává *Wagner* Henrik tüzérezredest nevezte ki. Ez a hír városunkban is őszinte örömet kelt, mert *Wagner* Henrik mint főhadnagy a tüzérezred itt állomásozása idején társas életünknek rokonszenves, kedves tagja volt, kire társaskörünk szivesen gondolnak s ő maga is kellemesen emlékezik vissza az itt töltött időkre.

Érettségi kormányképviselők. A valás és közoktatásügyi miniszter a helybeli egy. prot. főgimnáziumhoz érettségi kormányképviselőként dr. *Reichenhaller* Kálmán budapesti főreáliskolai tanárt küldte ki. A rozsnói ev. főgimnáziumhoz *Kovács* Sándor pozsonyi theologiai akadémiai tanárt küldte ki. Hanvay Zoltán földbírtokos veje: *Székely* István gyöngyösi tanárt a hódmezővásárhelyi főgimnáziumban fogja a közoktatási kormányt képviselni.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Mészáros* Zoltán ideiglenesen nyugdíjazott kir. segédtanfelügyelőt — ki az itteni tanfelügyelőségénél sokáig működött — a kunszentmiklósi állami elemi népiskolához rendes igazgató-tanítóvá nevezte ki.

Választási kiküldöttek. Nógrádmegyében a főleki választókerületben választási elnökhelyettesként dr. *Sztojkovits* Emil várgedei és somosujtáusi földbírtokos és szavazatszedő küldöttségi elnöknek Szakall István romhányi földbírtokos küldetett ki.

Ügyvédi kamara köréből. A miskolci ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Csik* Géza ügyvédet kamarájának ügyvédi lajstromába, Rimaszécs szék-helylyel, bejegyezte; — Szontágh József rozsnói ügyvédet lemondása folytán, saját kérelmére, kamarájának lajstromából kitérítette és hogy gondnok kirendelésének szükségére fenn nem forog.

Érettségi biztos. A kereskedelmi miniszter a nagyvárcei felsőkereskedelmi iskolában tartandó érettségi vizsgálatra biztosként dr. *Sugár* Ignác a miskolci kereskedelmi és iparkamara jeles titkárát küldte ki.

Ürnapja. A katolikus ünnepek közt alig van szebb és a kedélyt megindító motívumokban gazdagabb, mint *Ürnapja*, a mikor az emberi művészettel kifejezhető külső fény párosul a virágzó természet színpompájával,

hogy ünnepelje Jézus szeretetét, a ki az ő testét örök étellé adta híveinek kenyér színeben. Harangzúgás, ének-szó, virágzóráz között viszi az egyház szolgálja az örök kenyeret, a mely előtt leborul a hívő nép sokasága. 4 oltárt állítanak a szabadban s ott a 4 evangéliumból olvasnak és áldást oszt a pap a szentséggel a körme netre. A szent mise végétével *Szemann* Endre prépost plébános fényes segédlettel s a buzgó hívek ezreitől követve hordozta körül a díszes sátorokban az oltári szentséget. Impozáns volt a fehér ruhában öltözött 80 kisleány, kik virágot hűntettek az uton. Az idén derült meleg időjárás kedvezett az egyházi ünnepek, a melyet igen sokan néztek végig a résztvevők nagy sokaságán kívül is. Délután 1 órakor 80 terítékű ebéd volt a kath. olvasóegyletben. Igen sok szép beszéd hangzott ez alkalommal. Beszéltek: *Szemann* Endre prépost, ki híveit üdvözölte. *Váry* János a lelkészi kart köszöntötte. *Benecik* Sándor dr. *Löcherer* Tamást, mint az egyháztanács elnökét s *Váry* Jánost, mint a kath. olvasó egylet elnökét; végül dr. *Löcherer* Tamás szolt nagy tetszés mellett. A jelen voltak estig maradtak együtt jó hangulatban.

Igazgatósági ülés. A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága ma vasárnap d. e. 9 órakor tartja havi rendes ülését id. *Rábely* Miklós elnöklésével.

Halálozások. A jolsvai ág. ev. egyházat mely gyász érte: tehetséges, fiatal és népszerű lelkésze: *Baltazár* János, ki a jolsvai köz- és társadalmi életnek egyik kiválóan tisztelt és érdemes tagja volt, s egyházi és tanügyi téren is az első között foglalt helyet, f. hó 25-én 39 éves korában, hosszas betegeskedés után elhunyt. *Zachar* Gusztáv a helybeli egy. prot. főgimnázium érdemes nyug. tanára az elhunytban vejét gyászolja. *Baltazár* János egyházmegyei törvényszéki bíró, vármegyei bizottsági tag, és a sexti pénztár pénztárnoka volt, kinek jeles képességeit társadalmi téren is bőven igénybe vették. 11 éven át volt a jolsvai egyház kitűnő lelkésze, böles kormányosa, s halála megérezte őszinte, igaz részvétet kelt. F. hó 27-ikén temették el nagy részvét mellett a korán elhunyt derék, közszeretben állott lelkészt. Az egyház külön gyászjelentést adott ki a lesújtó halálesetről.

Suszték József itteni volt korecsmáros testvére: *Suszték* Lajos mészáros f. hó 26-ikán Sajóvárkonyon meghalt. 28-án temették.

Hivatal vizsgálat. Dr. *Mészáros* István kir. ügyész f. hó 27-én tartotta a rimaszécsi járásbírósnágnál a büntügyi szokásos évi vizsgálatot. A vizsgálat mindent rendben talált.

A helybeli ref. énekkar f. hó 26-ikán *Samarjay* János főgondnok elnöklésével tartotta végleges megalakulását, melyen *Czinke* István és *Simon* Mihály lelkészek és *Szűcs* György kántor a kar jeles vezetője is résztvett. Az alapszabályokat elkészítették, elfogadták, s a végleges szervezés megtörtént. Utána az áldozatkész főgondnok az énekkart megvendégelte.

Programbeszéd. Gróf *Andrássy* Gyula volt belügyminiszter programbeszédét f. hó 23-án tartotta Nagymihályon. Ez alkalommal résztvett ott a gróf személyes barátja: *Fáy* Gyula megyénk volt főispánja is.

Rendkívüli közgyűlés. A Rimaszombat és Vidéke fogyasztási szövetkezet ma, vasárnap d. e. tartja a városházán alapszabálymódosító rendkívüli közgyűlést.

Öngyilkos kereskedő tanuló. Derekas János helybeli kereskedésében alkalmazott Kuzmits Géza 15 éves tanuló f. hó 23-án délután 1/2 3-kor gazdája forgópisztolyával — melyet a hálószobából észrevétlenül elvitt — szíven lőtte magát és szörnyet halt. Tettét a pénzében követte el, s levelet is hagyott hátra, melyben sértődött hangon tesz szemrehányást főnökének, hogy az ellátása nem volt jó és hogy főnöke előző napon a becsületében gázolt, mikor őt figyelmeztette, hogy lopni ne merjen, mert kegyetlenül elverli. Miután a fiu, — ki már korán neki látott az élvezetnek — mulatni volt, s gazdája gyanakodott, hogy a pénzhez nem engedett uton jutott, ezért kikutatta, ami a fiut nagyon elkésértette. Kuzmits különben 15 éves koráig az állami gyermekmenhely kötelekékbe tartozott. F. hó 25-én temették el a kórház hullaházából.

Az üstökös minden vitatkozás daczára is túlhaladt már földünkön, mert 21-ike óta a nyugati égbolton látható, — de a közönség persze csalódott és a csillagászokat vadolja, mintha azok tehetnének róla, hogy *Halley* hajdan rendkívül fényes üstököse a századok folyamán megkopott és mint pisla mécses látható az elsőrendű fényű csillagok között. Homályos ugyan, de jóval nagyobb azoknál és fénye naponként erősödik egyideig, azután eltűnik ő is és 74—79 esztendő múlva talán még szegényesebb lesz, mint most. Így tűnik el a világi dicsőség! — Ez alól az üstökös sem kivétel.

Építési munkák. A felelő róm. kath. templom újra fedési munkálatainak teljesítésére pályázat hirdetik. Az ajánlatok legkésőbb f. évi június hó 14-ig a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatalhoz nyújtan-dók be.

Adóhivatalok időbeosztása. A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság kerületéhez tartozó kir. adóhivataloknál a hivatalos órák *folyó évi június hó 1-től* október hó 31-ig hétköznapokon reggeli 7 órától délutáni 2 óráig, november hó 1-től, május hó 1-ig pedig reggeli 8 órától délutáni 3 óráig, vasárnap és ünnepnapokon pedig reggeli 9 órától déli 12 óráig állapították meg. A pénztári órák, vagyis az az idő, mely alatt a be- és kifizetések teljesítendőik köznapon reggeli 9 órától délutáni 1 óráig, vasárnap pedig délelőtt 11 óráig tartanak. A bírói letétek azonban a hivatalos órák egész időtartama alatt elfogadandók. Augusztus hó 20-án (Szent István napján) és december hó 25-én (karácsony első napján) hivatalos órák egyáltalán nem, husvét és pünkösöd első napján pedig csak akkor tartanak, ha ezen napok a hó 1-ső, vagy második, vagy utolsó napjára esnek.

Ísmét emelték a hus árát. Lemondással konstatáljuk, hogy a marhabús ára ismét emelkedett s úgy látszik, mi itt Rimaszombatban tehetetlenül állunk az ilyen eseményekkel szemben. Legjobb lesz növényevökké válnunk, azzal bizonyosan megtörjük az emelési mozgalmat és egészségünk is nyer vele.

Agyonlőtt erdőőr. A rimamurányi vasmű r. t.-nél alkalmazott kerülő *Rajz* János szerencsétlen ember volt. Schogysem szenvedhették őt a vadászok. Ez előtt két évvel a vadászok megtámadták a szelcei erdőben, két szemét hegyes borókátüskével megszurkálták, akkor hosszú kórházi apolás után meggyógyult. Alig hogy kiment az erdőbe megint megtámadták a vadászok, össze vissza verték, s mikor már megzdulni nem tudott, harasztokkal befedve testét ott hagyták az erdőben. Most f. hó 22-én kint volt ismét az erdőben, mikor hátulról egy lövést kapott, s nagynehezen hazavánszorgott a másfélórányira fekvő Fazekaszaluzsányba, hová éjjel az orvost hívták. A szegény embernek óriási fájdalma lehetett, mert a hasát a máj tájékán, hol a bőr alatt érezte a golyót, fél akarta vágni s a bőrt meg is karczolta zsebkésével. Éjjelre behozták a kórházba, de már nem lehetett segíteni rajta, rövidesen kiszenedett. A golyó, mely hátul ment be, máját összeroncsolta, s belső elvérzés okozta a halálát. F. hó 24. felboncolták a hullát. A tetteseket még nem sikerült elfogni. A nyomozás erősen folyik.

A szerelmes legény bosszúja. F. hó 17-én táncmulatságot rendeztek a gömörnyilasi legények. Ott volt *Szokolnik* Lajos is a kedvesével: *Székely* Zsuzsannával. Ugy éjjel felé járt az idő, mikor a legény egy pohár itatra a szomszéd szobába ment, hogy lecsillapítsa felhevült idegét, amit bizony elég rosszul eselkedett, mert az a néhány percnyi távollét éppen elég idő volt arra, hogy azalatt *Székely* Zsuzsánit, ha nem is örökre de legalább egy táncra elhódítsák. És így *Szokolnik* most már nem tehetett egyebet, mint hogy elkese-redésében egy nagy követ ragadott fel az udvarról s azt röp tette csapódár kedvese fejéhez, akit még az éjjel súlyos sebével a rozsnói kórházba szállítottak.

PASZTORY es. és kir. udvari szállító virágkereskedése Budapest, VIII., Rákóczy-út 3. — Képes árjegyzőket kívánatra díjtalanul küld.

Az alkohol. A művelt társadalom egyik nemes, magasztos törekvése az a mozgalom, melynek célja az alkohol romboló pusztításait csökkenteni s a legmesszebbmenő agitációval, szervezkedéssel odahatni, hogy annak tenyegető veszedelme ne csak korlátozva legyen, hanem fokozatosan — az igaz ügy elszánt lelkesedésével — törekedni az alkoholizmet teljes megszüntetésére. — Hiszen számtalan példa, nap-nap után történő megdöbbentő tragédia tesz tanubizonyosságot a pálinkaivás szörnyű rombolásáról. — A pálinka mértéktelen élvezetének szomorú következménye volt az az emberölés is, mely f. hó 22-én Dobóczán történt. Egy férj: *Szkladán* János alkoholista volt, — a felesége azonban — nem mondhatnók, hogy a mártíromságot megadással tűrte volna, mert bizony amikor férje részegen botorkált haza, mindannyiszor harezias fogadtatásban részesítette. Így volt ez alkalommal is. A férj részeg volt s e miatt folyt a pörösködés s ennek hevében, a pálinka gőzétől teljesen megittasodva — bicskát rántott s a feleségét szíven szurta, aki rövid kilődés után meghalt. 23-án a hullát *Boross* István rimaszécsi járásbíró és dr. *Mészáros* István kir. ügyész közbenjöttével dr. *Zehery* István törvényszéki és dr. *Molnár* Ferenc szmeccsányi orvosok felboncolták. A tettest letartóztatták. — Folyó hó 16-án pedig ittas állapotában *Karcs* János sőregi legény le-szurta *Szó* József István czimboráját. — Folyó hó 20-án itj. *Zéner* János hisnyói lakos *Jolsván* járt s a korecsmából jövet az utczán botrányos viselkedése miatt esendre intette őt *Oláh* András jolsvai rendőr, a kit ezért hirtelenül egy nagy esengővel úgy fejbe vágott, hogy a rendőrt vértől borítva vitték lakására.

20—25 méter elsőrendű telaprított eserta — el-távozás miatt — eladó **Kerekes Mór** állatorvosnál.

Meghívó.

A „Putnoki takarékpénztár r. t.” 1910. évi június hó 15-én d. e. 9 órakor az intézet házában

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

T á r g y a k :

1. Az alaptőkének 200.000 koronáról 600.000 koronára való telemelése az 1910. április 30-án kibocsátott felhívás szerint.
2. Az alapszabályok 2. 5. 7. 10. 12. 16. 17. 19. 20. 25. 26. 31. 32. 39. 48. 57. §-ának módosítása.
3. Két igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Alapszabályszerű indítványok tárgyalása. Putnok, 1910. május hó 20.

Az Igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 42. §-a szerint az alapszabályok módosítása felett hozandó határozatnál csak azok a részvényesek szavazhatnak érvényesen, kik a 38. §. szerint nevékre írt részvényüket a közgyűlés megnyitását megelőzőleg a társaság pénztáránál letétbe helyezik.

Kiadó lakás, esetleg eladó ház.

A **Koháry- és Tököly-utczák sarkán** levő ház, — mely 600 □-l területen fekszik — melyen 6 szoba és minden mellékhelyiség feltalálható, szép udvar és gondozott nagy kerttel bír, — **azonnal bérbe vehető**, esetleg örök áron szabad kézből eladó. Bérleti vagy venni szándékozők forduljanak a tulajdonos: **Lukács Géza**, alispánhoz.

Uj cselédelhelyező intézet.

Tisztelettel tudatom Rimaszombat város és vidéke cselédtartó közönségével, hogy helyben — **Tópart-utca 5. sz.** — a városi tanács mint iparhatóság által engedélyezett **cselédelhelyező intézetet nyitottam.** — Szíves pártfogást kér tisztelettel:

Runyay Ferencz.

Kiadó üzlet.

Rimaszombatban, Rákóczy-utca 18. szám alatt egy jó forgalmu üzlethelyiség 4 szobás lakással, magános nagy tágas udvarral, azonnal bérbe adó. — Ertekezhetni lehet: **Özv Mindszenty Bertalannéval.**

Fürdő megnyitás!

A várgedei gyógyfürdőt

1910. évi május hó 8-án vasárnap

ezigányzene mellett ünnepélyesen megnyitottam, egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy a fürdőt saját házi kezelés mellett, a legjobb kiszolgálással a mai kor igényeinek teljesen megfelelően vezetem.

Kiváló tisztelettel:

Kohn Albert,
fakereskedő és fürdőtulajdonos.

5—*

Meghívó

a „Dobsinai Takarékpénztár és Előlegezési intézet”
1910. június 26-án d. e. 11 órakor saját házában tartandó

rendkívüli közgyűlésére,

melynek megtartása azért válik szükségessé, mert az 1910. május 22-én egybehívott rendkívüli közgyűlésre a részvényesek nem jelentek meg kellő számban.

Ezen új közgyűlés tárgyai ugyanazok, a melyek a május 22-iki rendkívüli közgyűlésre voltak kitzúve, nevezetesen:

1. Határozathozatal az igazgatóság javaslata felett a társaság alaptőkéjének 120,000 kor.-ról 360,000 koronára való felemelése iránt.

2. Az alapszabályok 2-ik §-nak módosítása.

3. Az intézet tulajdonát képező régi háznak értékesítése.

Azon t. részvényesek, a kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, sziveskedjenek alapszabályaink 29—32. §§-ai figyelembe vételével jogaikat gyakorolni.

Dobsina, 1910. május 22-én.

Az igazgatóság.

Eredeti „Pfaff” varrógépek,

valamint elsőrendű KERÉKPÁROK
dupla harangesapágyal és szabadonfutóval 5 évi jótállás mellett eredeti gyári árban kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gummitak, pedálok, lánczok, esengők, kormányok, sárvédők, kulesok, szabadonfutó ágyak, eszszék, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítok vidékre is.

TIGERMAN ADOLF,
órás- és ékszerész.

Rimaszombat, (a pénzügyigazgatósági épület).

Takaréktűzhelyhez

szükséges összes vasalkatrészek: 2 sütő és egy rézüsttel — a legjobb állapotban — jutányos áron eladó. — Tudakozódní lehet e lap kiadó-hivatalában.

2—*

Erdőbénye

gyógyfürdő Zemplénumegyeében, Tokaj-hegylán, szél és pormentes erdős völgy-katlanban, 237 méterre a tengerszin felett.

Fürdőidény: május 22-től szeptember 15-ig.

Vize kitűnő hatású gazdag vas- és timsótartalmánál fogva a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatis- kus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. — Meleg kád- fürdőkön kívül használhatók: iszap, vasláp, sósfürdők; massage, izzasztó és hidegvíz-gyógyimód. Ivó-gyógyimódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. — Kiváló klimatikus gyógy- hely a léghőszervi és különösen malárius bajokban szenvedők részére. — Posta- és táviróállomás **Erdőbénye**. Táviratok telefonon adtnak át a fürdőtelepre és tel. prób. Postai küld- menyek naponként egyszer szállítottak ki a telepre és telepről.

Állandóan a telepen la. fürdőorvos: **Dr. Asztalos Kálmán Erdőbényéről.** — Vendéglős: **Végh László Sárospatakról,** a kinél kitűnő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálát lelhető. — Külön izraelita vendéglő.

Vasúti állomás: személyvonathoz „Erdőbénye Fűr- 3” megállólhely; gyorsvonathoz: „Ónászliska Tolcsa” állomás, a honnan és hová hatóságilag megállapított szállítási díj mellétt bérkeosi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve. Fürdőleírát kívánatra küld a

2—6 **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

Özv. Jakovetz Alajosné kőfaragó üzlete Rimaszombat Andrassy-ut.

Állandó nagy sirköraktár!

LEGOLCSÓBB ÁRAK! KIFOGÁSTALAN MUNKAKIVITEL!
— AZ ÜZLET ALAPITVA: 1836-ban. —

Rendkívüli árleszállítás.

Házassulandók figyelmébe!

Jegygyűrűk és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is 19—*

TIGERMAN ADOLF

órás- és ékszerész Rimaszombat.

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása

IZSAK SÁNDORNÁL,

Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében. 21—*

Ugyanitt egy tanoncz és tanuló lány felvetetik.

Hirdetmény.

285. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróságnak 1910. évi Sp. I. 783. számú végzése következtében **Dr. Ráróssy Gyula** ügyvéd által képviselt **özv. Szabó Györgyné** javára 250 kor. s jár. erejéig 1910. évi április hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül- foglalt és 1008 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok, lovak stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1910. évi V. 252/2. számú végzése folytán 250 korona tökéketelés, ennek 1910. évi február hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 68 kor. 44 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban a Rózsa-utczában leendő megtar- tására **1910. évi június hó 3-ik napjának** dél- utáni 2 órája határidőül kitzúzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a leg- többet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatik. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyer- tek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §- értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1910. évi május 24 napján.

Gaskó, kir. bir. végrehajtó.

CSIZ FÜRDŐN:

a (Milán-nyaralóban) a

vendéglő italméréssel

azomai kiadó. — Felvilágosítást nyujt **Szekulics Milán** tulaj- donos **Csiz fürdő.** 3—3

A vendéglővel kapcsolatban 30 szobás nyaraló.

Pályázati hirdetmény.

1809—1910. T. sz. — Rimaszombat r. t. városnál 1400 korona fizetéssel, 350 korona lakpénzt élvezetével egybekötött **helyhatósági állatorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

A megválasztandó állatorvos köteles a husvizsgá- lói teendőket az 54300—1908. számú földművelésügyi m. kir. miniszteri rendelet kivánalmainak megfelelően és pedig díjtalanul elvégezni, egyéb teendőit az 1888. évi VII. t. cz. 130. §-a, valamint a városi szervezési szabályrendelet 75. §-ában előirt módon teljesíteni.

Magánygyakorlatot az elsősorban végzendő hivata- los teendői hátránya nélkül folytathat, a mely után a szervezeti szabályrendeletben ez idő szerint megállapí- tott díjakat számíthatja.

A minősítést illetőleg utalok az 1883. évi I. t. cz. 1. §-ban foglaltakra.

Pályázni óhajtók pályázati kérvényeiket születési, minősítési és eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelten — közszolgálatban állók hivatali felebbva- lójuk utján, egyébként közvetlenül — az **1910. évi június hó 9. napjáig** Rimaszombat r. t. város pol- gármesteréhez nyujtsák be.

Elkészve érkezett vagy nem a fenti feltételek sze- rint felszerelt pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A képviselőtestület által megválasztandó állatorvos köteles lesz állását a választástól számított 14 nap alatt elfoglalni.

A r. t. városi tisztviselők javadalmazásának orszá- gos rendezése a megválasztandó állatorvosra is köte- lező lesz. — Rimaszombat, 1910. május 19-én.

Alispán meghagyásából:

Dr. Kovács, polgármester.

1—2

Hirdetmény.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban az ez idei XVIII. évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve folyó 1910. évi június hó 16-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szivesen szolgál:

A „Miskolczi Hitelintézet” részvénytársaság igazgatósága.

2—3

Utánnymat nem díjaztatik.

Első gömörvármegyei villanyerőhajtásra berendezett mérleg- és gazdasági gépjavitó műhely.

KORENT V.

géplakatos. gépész. mechanikus és puskaműves.

Rimaszombat, Szécsi-utca 3. szám.

Alulírott tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, miszerint jó hírnévnek örvendő **mechanikai- és géplakatos-műhelyemet** a mai kor igényeinek megfelelően gyárszerien, motorerőre, modern szerszám-gépekkel rendeztem be; mi által azon kellemes helyzetben va- gyok, hogy mindenféle speciális géplakatos-munkát, gazdasági és másnemű gépek és **mérlegek javi- tását** a legjutányosabb áron — úgy helyben mint vidéken — gyorsan és pontosan megelégedésre esz- közölök. — Mindentéle

mérlegek és sulyok műhelyemben 1—2 nap alatt javittatnak

és a helybeli állami mértékhiitelesítő hivatalnál meg is hitelesítettnek.

Gazdasági gépek, lokomobilok, kazán- és tüzszekevények javítását, dugattyu-gyűrűk készítését, szekerények javítását és átalakítását.

Községi tüzfecskezők, szivattyúk, vízvezetékek javítását és ujak szerelését, valamint minden e szakmába tartozó különleges mechanikai munkák: — varrógépek, kerékpárok, villanyesengők, fegyverek ezután is pontosan és mérsékelt áron javittatnak.

A tisztelt motortulajdonosok figyelmét különösen felhívom arra, hogy — a meennyiben állandóan szakképzett motor-szerelőt tartok — minden rendszerű és benzin-motorok javítását úgy itt- hon műhelyemben, mint vidéken is elvállalok.

A n. é. közönség pártfogását és rendeléseit kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

KORENT V.

